

Simulare județeană - Examenul național de bacalaureat, decembrie 2023

Proba E. c)

Istorie

Varianta 2

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul : *continuitatea daco-romanilor la nordul Dunării. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).*
2. **2 puncte** pentru oricare din răsunsurile: *Civilizația romană se răspândise prin comercianți la nordul Dunării câteva secole înainte de cucerirea lui Traian sau După 106, administrația și civilizația romană s-au stabilit în noua provincie etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).*
3. Câte **3 puncte** pentru fiecare răspuns: *Dacia și Imperiul Roman (sursa A și sursa B). Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).* (3px2=6p)
4. **3 puncte** pentru scrierea literei A.
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **Exemple:** cauză: *În urma expedițiilor conduse de Traian, care a înfrânt în 106 rezistența ultimului rege dac, Decebal și efect: Administrația și civilizația romană s-au stabilit în noua provincie.* SAU cauză: *fiindcă latina era limba comerțului și efect: Comercianții se grăbeau să învețe noua limbă etc.*
6. Câte **1 punct** pentru menționarea oricăror două teorii referitoare la etnogeneza românească (1px2=2p)
Exemple: teoria autohtoniei, teoria imigraționistă etc.
- **câte 2 puncte** pentru prezentarea fiecărei teorii istoriografice menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la teoria istoriografică. (2px2=4p)

7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între teoria lui Dimitrie Cantemir și cea a reprezentanților Școlii Ardelene. **Exemple:** *ambele teorii scot în evidență descendența pur romană a poporului român și a limbii române, minimalizând sau eliminând aproape total rolul elementului dac etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).*

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Constantin cel Mare

2. **2 puncte** pentru răspunsul: secolul al III-lea

3. **câte 3 puncte** pentru menționarea a două spații istorice, la care se referă sursa dată: *Banat, Transilvania etc.* **(3px2=6p)**

4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la consecințele retragerii armatei și a administrației imperiale din Dacia. **(3px2=6p)**

Exemple: *Principalele consecințe ale retragerii aureliene n-au fost de ordin militar; consecințele majore au fost în plan demografic, politic și social-economic etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).*

5. **4 puncte** pentru formularea pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la actul retragerii aureliene.

câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat. **(3px2 = 6p)**

Exemple: După retragerea aureliană, la nord de Dunăre s-au menținut forme de organizare politică, obștile sătești, care s-au unificat în romanii (Romaniae). Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *s-au perpetuat unele forme de organizare politică de tradiție și Nicolae Iorga considera că străvechile obști coagulează în romanii (Romaniae) SAU Abandonarea provinciei Dacia de romani nu a însemnat încheierea procesului de romanizare etc. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: Actul retragerii aureliene nu înseamnă momentul final al romanismului și De la mijlocul secolului al III-lea se făcuseră simțite, mai cu seamă în aspectele materiale ale civilizației, trăsăturile unei perioade noi, [...], o epocă romană târzie, care începe, prin urmare, înainte și continuă după domnia lui Aurelian etc. Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.*

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** extinderea procesului de romanizare asupra dacilor liberi, răspândirea creștinismului în limba latină la nord de Dunăre cu desosebire după Edictul de la Milano -313 etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

SUBIECTUL III

(30 de puncte)

Informația istorică - 24 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două izvoare istorice medievale care atestă existența autonomiilor locale în spațiul românesc dintre Dunăre și Mare în sec. X-XIII (**de exemplu:** Inscripția de la Mircea Vodă-943, Inscripțiile din complexul Basarabi-Murfatlar, Alexiada **etc.**) **(3px2=6p)**
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror doi factori externi favorabili constituirii statelor medievale românești extracarpătice (**de exemplu:** criza dinastică din Ungaria, creșterea influenței Hoardei de Aur care se opunea Regatului Ungariei **etc.**) **(2px2=4p)**
2 puncte pentru menționarea oricărei acțiuni desfășurate de coroana maghiară în Transilvania în sec. XII-XIII (de exemplu: organizarea Transilvaniei ca voievodat autonom în cadrul Regatului Maghiar, colonizarea sașilor, secuilor și cavalerilor teutoni **etc.**)
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric desfășurat în procesul de formare a Țării Românești/Moldovei (**de exemplu:** unificarea formațiunilor prestatale, cucerirea independenței Țării Românești prin lupta de la Posada/descălecatele lui Dragoș și Bogdan **etc.**)
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric și se utilizează relația cauză-efect
1 punct pentru precizarea **doar** a unei informații referitoare la faptul istoric
2 puncte pentru menționarea oricărei măsuri de consolidare a Țării Românești/Moldovei (**de exemplu:** întemeierea mitropoliilor, baterea de monede **etc.**)
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la organizarea instituțională din spațiul românesc intracarpatic, în secolul al XVI-lea (**de exemplu:** În secolul al XVI-lea, evoluția politică a spațiului românesc intracarpatic este reflectată de organizarea instituțională; În secolul al XVI-lea, în organizarea instituțională din spațiul românesc intracarpatic intervin modificări esențiale. **etc.**)
4 puncte pentru sustinerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric - prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* **etc.**) și concluzia (*așadar, astfel* **etc.**)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate - 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**

Propunători,
prof. Adrian Ilie, Colegiul Național Militar „Al.I. Cuza”
prof. Paris Mihai, Colegiul Național „Mihai Eminescu”